

meneutika ima dva poglavlja: o smislu Svetog Pisma (literalnom, stvarnom, tipičnom) i o nadahnuću S. P. te o posljedicama istog (nepogriješivost, suglasnost, Sveto Pismo i Učiteljstvo Crkve, akomodativni smisao). U II dijelu: *Opća hermeneutika, raspravlja o literalnom tumačenju, o poglavitim tropima u S. P., o povijesnom i o tehničkom tumačenju.*

Odmah iza predgovora zabilježena su glavna velika djela, koja raspravljaju o ovim pitanjima, što može svakome poslužiti za daljnje dublje proučavanje.

Ne bi čovjek rekao, da je na onako malo stranica toliko gradiva sakupljeno; a što još više začuđuje, jest onaj onako precizni, jasni način izražavanja u ovako teškim i zamršenim pitanjima. Tradicija je dolično uzeta u obzir kao i izjave posljednjih papa Lava XIII., Pija X. i Benedikta XV., te riješenja Biblijske komisije.

Cjelovito izdanje, a već i sama ideja, zaslužuje svaku pohvalu i — nasljedovanje.

O. P. Vlašić.

Blat P. A. O. P., Commentarium textus Codicis Iuris Canonici L. I. Normae Generales. Romae 1921. Form. 8. P. 204; L. II. De Personis ed. 2. Romae 1921. Form. 8. P. 804; L. III. De Rebus. P. I. De Sacramentis, Romae 1920. Form. 8. P. 805.

Komentar učenoga O. Blat-a ogroman je svojim objamom i vjerojatno će biti veći nego ijedan drugi nama poznati. O. Blat u njemu tumači i razjašnjuje pojedine kanone na dugo, često dapače više nego je potreba. Osvrće se na autentične izvore Kodeksa, dok mu je starija stručna literatura, izuzevši

Sv. Tomu, gotovo sasvim izostala. Na početku razlaganja svakoga kanona stavlja posebni naslov. To je zgodno, jer se tako čitatelj lakše upozna s predmetom, o komu je u kanonu govor. Komentar O. Blat-a ima i tu prednost, što pred svakom kanonskom institucijom donosi njezinu kratku shemu. Iz toga se vidi, da je pisac duboko u stvar prozreo, a i čitatelju je lakše doći do njezina svestranog poznanja.

Zamjerili bismo O. Blat-u što se kod razjašnjavanja pojedinih kanona malo služi primjerima. To doduše nije potrebno piscu, ali je čitatelju, osobito, ako je početnik; a uzme li se u obzir tvrdoća samoga Kodeksa, rasvjetljivanje s primjerima ne bi škodilo ni upućenijima. Slabo se također osvrće na pitanja, koja su za kanoniste prijeporna a Kodeks ih je ili riješio ili ostavio netaknuta ili su pako nastala odredbama samoga Kodeksa. Ovaj nedostatak, čini se, opazio je i sam pisac, pa ga je u drugom izdanju druge knjige nastojao nadoknaditi. Ali ni sami način, s kojim on tumači Kodeks, ne dopušta mu, da se lako upušta u prijeporna pitanja. Ni historična strana nije dovoljno razvijena. Nju auktori često zanemaruju, a ipak je ona čimbenik, koji djelu daje znanstveni karakter i pomaže, da se što svestranije shvate ustanove živućega prava.

Komentar O. Blat-a uopće je dobar. To potvrđuje i činjenica, da je u kratko vrijeme bio razgrubljen.

Dr. Fra A. Crnica.

Noval P. I., O. P., Commentarium Codicis Iuris Canonici. L. IV. De Processibus. P. I. De Iudiciis, Augustae Taurinorum. 1920. Form. 8. P. 624.

Ima dosta komentara prvih triju knjiga Kodeksa. Ali od četvrte, t. j. o postupcima, imamo do sad samo jedan, i to ovaj što ga je započeo O. I. Naval, Dominikanac, profesor kan. prava na internacionalnom papinomu zavodu »Angelico« u Rimu. Komentar O. Naval-a obuhvaća samo prvi dio četvrte knjige, onaj naime o sudovima. U njemu se dosta jasno i prilično praktično tumače pojedine sudske ustanove kan. prava.

Komentar učenoga O. Naval-a doživio je različitih kritika. Neki ga zabacuju kao knjigu od male i nikakve vrijednosti. Drugi se vrlo pohvalno o njemu izrazuju (V. Comment. pro Relig. 1921., p. 127 sq; 1922, p. 288 sq.). Mislim da moramo poći srednjim putem. Uzmemo li u obzir, da je, kako kaže kard. De Luca, knjiga De iudiciis najteža

u kan. pravu; da ovu knjigu Kodeksa do sad nije niko komentirao, a da u njoj ima i novih kanona, te osvrnemo li se na cilj, koji je htio pisac postignuti — morat ćemo priznati, da je tumač dosta dobro uspio. Istina pojedini je kanon često previše razvučen, nema dovoljno primjera ni svagdje potrebite aplikacije. Ali to su malenkosti, koje ne zasicaju u meritum knjige. O. Naval ipak je često u svome mišljenju neodlučan: što je i razumljivo, budući da on prvi tumači ove teške kanone. Mogao se je malo više pozabaviti historičnom stranom sudbenih ustanova i jače se osloniti na dosadašnje velike kanoniste kao Reiffenstuela, Schmalzgruebera, Wernza i druge, koji su tako snažno ob ovom predmetu pisali.

Dr. Fra A. Crnica.